

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2007/179

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor middagtoezicht.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 15.10.2007

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 Betrokken school

- Vrije Basisschool.
- Schoolbestuur.

1.4 CZB

- Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 15 oktober 2007.
- Bij mail en brief van 19 oktober 2007 werden de betrokken partijen geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Het schooljaar 2007/2008 was al twee dagen bezig toen verzoeker plots geconfronteerd werd met een brochure over de voor- en naschoolse kinderopvang. Er werd verduidelijkt dat dit vanaf dit schooljaar in handen zou zijn van een gemeentelijke vzw van de gemeente. De kinderen gaan naar de vrije basisschool.

Vermits deze brochure een jaarlijks weerkerend feit is, bleken maar enkelen de brochure nauwkeurig gelezen te hebben. Plots bleek er zich een kostenwijziging voorgedaan te hebben aangaande de middagbewaking. In plaats van €5 per trimester moesten ineens € 25 per trimester betaald worden, bovenop de dagelijkse kost van €0.55 per dag voor het gebruik van de refter.

Op de jaarlijkse info-avond wilden ouders hiervan het fijne weten, maar was er plots geen tijd voor vragen omtrent middagbewaking.

Op mails met vragen omtrent meer informatie werd niet gereageerd. Het enige wat de ouders te horen kregen, na lang zagen en klagen, was dat het de schuld van de gemeente was, en dat ze daar maar naartoe moesten.

Nu heeft verzoeker tot op heden nog géén factuur ontvangen van de gemeente omdat ze onraad ruiken.

De ouders zijn namelijk met een petitie gestart om dit bedrag naar een billijk bedrag te verlagen. Ineens moeten ze in de krant van maandag 8 oktober lezen dat de bijdrage voor middagtoezicht zal verlaagd worden naar €6 per maand. Omgerekend is dit echter maar €1.5 minder dan het huidige bedrag. Van de school of de gemeente heeft verzoeker echter nog niets vernomen.

Nu stelt verzoeker zich volgende vragen: is dit een redelijke vergoeding?

Zowel de school als de gemeente vraagt geld voor middagtoezicht dat in de praktijk t.o.v. vorig jaar totaal onveranderd gebleven is, maar de kosten voor de ouders zijn verdubbeld.

De ouders moeten namelijk € 0.55 per dag x +- 16 dagen = € 8.8 per maand voor de school en € 6 voor de gemeente betalen voor enkel middag toezicht. Op jaarbasis komt dit neer op € 148 per kind.

Als dit omgerekend wordt naar het totaal aantal leerlingen dat blijft eten 's middags, naar schatting een 200-tal, dan levert dit een bedrag op van € 29.600. Een billijke vergoeding voor ongeveer 2 u werk per middag kan dit toch niet genoemd worden.

Hierbij dient dan nog opgemerkt te worden, dat het ochtend- en avondtoezicht nog apart betaald moeten worden.

Bij navraag bij scholen in de onmiddellijke omgeving, blijkt er zelfs geen of weinig vergoeding gevraagd te worden.

Verder zou de vzw ook zorgen dat 's avonds het personeel mee zou doen aan huiswerkbegeleiding. Het enige wat daarbij gebeurt is dat de aanwezigheid van kinderen dubbel opgeschreven wordt bij lawaai, straf uitdelen, ... maar NOOIT enige uitleg verschaffen of kinderen helpen. Verzoeker kan begrijpen dat het geen lachertje is om een groot aantal kinderen rustig te houden, maar dit zou toch moeten kunnen op een pedagogisch verantwoorde manier en niet zoals nu door iemand die eigenlijk werd aangeworven om de voor- en nabewaking te doen.

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Het Centrum voor Kinderopvang (externe VZW) organiseert sinds dit schooljaar de voor-middag- en naschoolse opvang in opdracht van de gemeente. Daartoe sloot de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met de vzw. De samenwerkingsovereenkomst ging in op 1 juli 2007. De gemeente bezorgde de ouders een folder met informatie en de aangepaste prijzen.

De opvang gebeurt binnen de infrastructuur en de gebouwen van de school.

De administratie omtrent de voor-, middag- en naschoolse opvang van de scholen (met inbegrip van de facturatie naar de ouders en het afleveren van de fiscale attesten) wordt verzorgd door betrokken vzw. Deze worden via de school meegegeven aan de kinderen.

Ouders betalen het verschuldigde bedrag op het rekeningnummer van de gemeente.

De ouders betaalden vóór 1 september 2007, 55 eurocent per dag voor de buitenschoolse opvang (aan de school) + **5 euro** per trimester voor het middagtoezicht (aan betrokken vzw). - Vanaf 1 september wordt dit 55 eurocent per dag (aan de school) + **25 euro** per trimester voor het middagtoezicht (aan betrokken vzw). Een vervijfvoudiging van de prijs. Zowel vanuit de schoolraad, ouderraad en de directie van de school kwam reactie tegen de prijsstijging. De directie deelde haar bezwaren mee aan de leden van het Schepencollege en de Gemeenteraad (september 2007).

Uit de notulen van de gemeenteraad (zitting 4 oktober 2007): de financiële tussenkomst (remgeld) voor het middagtoezicht is **6 euro** per leerling per maand.

Tot 26/10 kende de school de exacte prijs die door betrokken vzw werd gevraagd nog steeds niet en kon ze zodoende bij het begin van het schooljaar geen exacte communicatie hierover voeren naar de ouders toe.

Over de 50 eurocent werd in het verleden in de participatieorganen overleg gepleegd en dit is tevens opgenomen in de bijdragenregeling. Dit staat volledig los van de bijdrage voor betrokken vzw.

4. ZITTING VAN DE COMMISSIE

4.1 Datum en uur

5 november 2007, 13u.15

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Francis Deryckere, Etienne Becuwe, Bengt Verbeeck.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

- Ouder.
- Directeur Vrije Basisschool.

5. ADVIES

5.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor:

- 1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;
- 2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;
- 3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

Artikel 27ter

§ 1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, § 1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdragenregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§ 2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en § 1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdragenregeling worden toegekend.

Artikel 28

§ 1. Bij de eerste inschrijving van hun kind informeert het schoolbestuur de ouders schriftelijk over onder meer :

- 1° de juridische aard en de samenstelling van hun schoolbestuur;
- 2° het pedagogisch project van de school;
- 3° de organisatie van de schooluren;
- 4° de voor- en naschoolse opvang indien daarin voorzien is;
- 5° het leerlingenvervoer indien daarin voorzien is;
- 6° de organisatie van de oudercontacten;
- 7° het begeleidend CLB;
- 8° de samenstelling van de scholengemeenschap indien de school behoort tot een scholengemeenschap;
- 9° de samenstelling van de schoolraad.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende het zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO/2007/5 van 22 juni 2007 betreffende de kostenbeheersing in het basisonderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De onderwijsregelgeving voorziet wel dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de participatieorganen (schoolraad, oudercomité) en dat er afwijkingen zijn voor de minder gegoede ouders. De vergelijking tussen gemaakte kosten en de gevraagde bijdrage dient in eerste instantie te gebeuren in de schoolraad. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de bijdrage voor o.a. een aanvullende dienstverlening als middagtoezicht.

Het decreet basisonderwijs (artikel 28§1) bepaalt dat de school aan de ouders bij de eerste inschrijving van hun kind schriftelijke informatie bezorgt over ondermeer de voor- en naschoolse opvang (schoolreglement). De Commissie zorgvuldig bestuur kan nog uitzonderlijk aanvaarden dat slechts bij de eerste schooldag de ouders duidelijke en precieze informatie ontvangen over de te betalen bedragen.

In elk geval is een schoolreglement bezorgen “in de loop van september-oktober” in strijd met het decreet.

In dit concrete dossier gaat het om twee onderscheiden bedragen. Eerst is er het bedrag van 0,50 euro per dag voor de ochtendopvang en 2 euro voor de avondopvang. Dit bedrag betalen de ouders aan de school voor die leerlingen die de opvang gebruiken en waarbij er een dienstverlening hoort voor toezicht, bewaking, onderhoud.

Dit bedrag is ongewijzigd over de recente schooljaren.

Ten tweede is er het bedrag dat de ouders betalen aan een private vzw die het middagtoezicht verzorgt in de 4 basisscholen van de gemeente. Vanaf het schooljaar 2007-2008 is het bedrag bepaald op 25 euro per trimester. Voorheen betaalden de ouders 5 euro aan de school. Ter zitting blijkt dat het bedrag zou aangepast worden van 25 euro per trimester naar 6 euro per maand (24 euro per trimester).

Hierover is door de gemeente een afzonderlijke infobrochure opgesteld die aan de ouders is bezorgd. Er is een inschrijvingsformulier voorzien tot en met 9 september 2007.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt vast dat het niet gaat om kosten noodzakelijk in het kader van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Het gaat om toezicht na de uren bestemd voor opvoeden en leren, wat een afzonderlijke dienstverlening is en waar ouders volledig vrijwillig kunnen op intekenen.

Voor de kost van de ochtend- en avondopvang georganiseerd door de school wijst de Commissie zorgvuldig bestuur op het nieuwe artikel 27ter. Kosten voor o.a. ochtend- en avondopvang staan vermeld in de bijdragenregeling en dus in het schoolreglement. Hierover is overleg gepleegd in de schoolraad. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestaties.

Naast de algemene principes inzake bijdragenregeling (reële kosten, duidelijk en volledig overzicht, overleg en tijdigheid, informatie en ondertekening) is het een opdracht van de schoolraad en schoolbestuur om te overleggen over het concrete prijsbeleid. De vergelijking tussen de gemaakte kosten en de gevraagde bijdrage wordt in eerste instantie lokaal afgesproken en eventueel gewijzigd.

Voor het middagtoezicht gaat het niet om een optreden van de directie of de school. Het gemeentebestuur (schoolbestuur) heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een private vzw om het middagtoezicht te organiseren in alle basisscholen van de gemeente. Het prijzenbeleid van de betrokken vzw dient dan ook door de ouders besproken te worden met de betrokken vzw en de gemeente.

Brussel, 5 november 2007

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter